

Kompostovanie biologických odpadov

Záhradné odpady

Pokosená tráva, zvyšky zeleniny, opadané ovocie, zvädnuté rastlinné časti, odrezané časti vetie, lístie – to všetko sú materiály, ktoré sa v záhrade neustále hromadia. Poriadkumilovní záhradkári ich zbierajú a hromadia. Tento odpad rozhodne nepatrí do kontajnera, je škodlivé a nebezpečné ho páliť. Tento odpad je vhodný na kompostovanie.

Kuchynské a domové odpady

Šupky a odrezky zo zeleniny, zvyšky ovocia a usadeniny z kávy sú bohaté na živiny a preto sú vhodné na kompostovanie. Na kompostovanie sú vhodné aj zvädnuté kytice, opotrebovaná zemina z kvetináčov. V menšom množstve sa dá použiť aj drevný popol z pecí.

Čo spôsobuje spaľovanie kompostovateľného biologického odpadu v spaľovniach a záhradkách?

Ak sa bioodpad dostane do spaľovne, stáva sa zdrojom tvorby toxických plynov, hlavne dioxínov. Bioodpad je významným zdrojom chlóru, ktorého uvoľňovanie v odpade spôsobuje vznik vysoko agresívnej kyseliny chlór vodíkovej. **Neustálym zaťažením pre životné prostredie a zdravie ľudí je aj pálenie bioodpadu v záhradkách a v domácnostiach.** Na jeseň a na jar je celé Slovensko potiahnuté dymovými oblakmi. Tento dym je spôsobený nedokonalým spaľovaním. Tento dym obsahuje oxid uhoľnatý – jedovatý plyn viažúci krvné farbivo, čím znemožňuje prenos kyslíka krvou, uhoľovodíky a dechty – prvé látky u ktorých boli dokázané rakovinotvorné účinky.

Možnosti likvidácie a zhodnocovania kompostovateľného biologického odpadu a finančný prínos

Kompostovanie je pravdepodobne najstaršou a najpoužívanejšou recyklačnou technológiou. Je to riadený proces, v priebehu ktorého sú organické odpady premieňané na organovo-minerálne hnojivo – kompost. Vyzretý kompost je vysoko stabilné hnojivo, čo znamená, že živiny v ňom obsiahnuté, sú do pôdy uvoľňované len veľmi pomaly, takže nehrozí ich vylúhovanie do podzemných vôd.

- ✳ Kompostovaním sa dá ušetriť až polovica poplatkov za odvoz a likvidáciu odpadov.
- ✳ Ďalším prínosom je ušetrenie financií za nákup hnojív a pestovateľských substrátov. Kompostovanie je zároveň považované za najoptimálnejšie riešenie v nakladaní s kalmi z ČOV a hnojivými odpadmi z poľnohospodárskej výroby.

Domáce kompostovanie

Kompostovaním v domácnosti je možné znížiť množstvo odpadu takmer o polovicu a získať kvalitné hnojivo pre svoju záhradku. Pri výrobe kompostu sa vhodný biologický materiál postupne navrstvuje. Každý materiál má iné vlastnosti. Pre správnosť prípravy je dôležitý pomer uhlíka a dusíka. Platí, že dusíkaté látky (hnoj, pokosená tráva, zvyšky zo záhrady) sú väčšinou mäkké a zelené. Tieto musíme miešať s uhlíkatými (drevná štiepka, piliny, hoblíny, lístie), ktoré sú zväčša suché a hnedé. **Optimálny pomer je 30 – 35:1 v prospech uhlíka**, pričom dôležité je, aby sa odpad miešal a nie ukladal vo vrstvách. Kompostovanie je proces, ktorý prebieha za prístupu kyslíka. Bez neho by kompost hnil a zapáchal. Okrem toho je dôležitá aj správna vlhkosť. Kompost je hotový asi po roku. Vyzretý kompost je hnedej až tmavohnedej farby, drobnej štruktúry, nezapácha, ale vonia ako humus. Najvyššiu kvalitu získame pri premiešaní rôznorodého materiálu. Biologický materiál sa ukladá na kompostovisko. Finančne menej náročná je stavba kopy – hrobl'a. Tá však zaberá viac miesta a preto sa častejšie používajú zásobníky. Zásobníky môžu byť drevené, betónové z pletiva, plastové aj kovové. Väčšina sa dá kúpiť hotová, ale niektoré sa dajú aj celkom jednoducho vyrobiť doma.

Kompostovaním znížite množstvo miešaného odpadu, poplatky za likvidáciu a získate kvalitné hnojivo pre svoju záhradku.

- ☀ **minimalizujte tvorbu odpadov**
- ☀ **nekupujte zbytočné obaly a jednorazové výrobky**
- ☀ **šetrnosť a skromnosť nie sú hanba, ale cnosť.**

